

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Milana Deáka a JUDr. Olgy Trnkovej, v právnej veci navrhovateľky **Ing. G.**, bývajúcej v B., zastúpenej v dovolacom konaní JUDr. R., advokátom v Bratislave, N. proti odporcom **1/ M. R.**, Bratislava, **2/ S., Š., o 1, 540. 000.-Sk**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 64/2001, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2006 sp. zn. 4 Co 23/06, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2006 sp. zn. 4 Co 23/06 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I uznesením zo 16. decembra 2005 č.k. 18 C 64/2001 – 180 rozhodol o povinnosti navrhovateľky nahradiť odporcom 1 a 2 trovy konania vo výške 53.136.-Sk do troch dní od právoplatnosti uznesenia na účet ich právneho zástupcu JUDr. P.. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie odporcov 1 a 2 Krajský súd v Bratislave uznesením z 29. septembra 2006 sp. zn. 4 Co 23/06 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcom 1 a 2 náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v sume 114. 942.-Sk na účet ich právneho zástupcu do troch dní. Odporcom 1 a 2 náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že v konaní úspešným odporcom 1 a 2 vzniklo právo na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. proti navrhovateľke, ktorá v konaní úspech nemala, avšak súd prvého

stupňa pochybil, keď odporcom priznal len náhradu trov konania, ktoré im vznikli pred súdom prvého stupňa, opomenúc, že odporcovia si náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. uplatnili i vyčíslili na pojednávaní odvolacieho súdu 18. mája 2005, ako vyplýva zo zápisnice z pojednávania (č.listu 173). Z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a odporcom priznal uvedenú vyššiu sumu náhrady trov konania. Výrok o nepriznaní náhrady trov odvolacieho konania (ostatného) odôvodnil odvolací súd tým, že hoci odporcovia boli v tomto odvolacom konaní úspešní (§ 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.), náhradu trov si neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka dovolanie. Žiadala Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby zrušil uznesenie odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvého stupňa zo 16. decembra 2005 č.k. 18 C 64/2001 – 180 a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie s poukazom na § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V podstatnom uviedla, že prvostupňový aj odvolací súd pri určení povinnosti nahradiť trovy konania vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože navrhovateľka nedala svojim správaním príčinu na podanie návrhu na začatie konania, teda nie je povinná znášať trovy konania voči odporcovi v 1. a 2. rade.

Odporcovia 1 a 2 sa k dovolaniu nevyjadrili (vyjadril sa iba ich pôvodný právny zástupca – advokát JUDr. P., avšak bez doloženia plnomocenstva na ich zastupovanie v dovolacom konaní).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie navrhovateľky smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté iba i náhrade trov konania. Vzhľadom na povahu rozhodnutia odvolacieho súdu

treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu.

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolaciemu súdu alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1, 2 O.s.p.). Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia okrem iného, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľky z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

V dovolaní navrhovateľka namieta, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom v tom zmysle, že ním možno odôvodniť dovolanie, ktoré je procesne prípustné, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu zmätočného rozhodnutia (či už

to účastník namieta alebo nie) , neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa komplexne otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Ustanovenie § 237 O.s.p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p. nie je viazaná na tvrdenie dovolateľa, že k vade došlo, ale na výskyt vady uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací súd zistil, že chybným postupom odvolacieho súdu došlo k vade podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.(k odňatiu možnosti navrhovateľke konať pred súdom).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. To znamená, že zo strany súdu musí ísť o porušenie konkrétneho procesného ustanovenia voči dotknutému účastníkovi, ktorého bezprostredným následkom je odňatie možnosti konať pred súdom tomuto účastníkovi.

Ustanovenie § 211 ods. 1 O.s.p. (v znení platnom od 1. septembra 2005 do 31. júna 2007) ukladá odvolaciemu súdu, aby po predložení veci odvolaciemu súdu doručil odvolanie proti rozhodnutiu ostatným účastníkom a vyzval ich , aby sa v lehote do desiatich dní od doručenia výzvy k odvolaniu vyjadrili, ak to považujú za potrebné.

Z obsahu spisu vyplýva, že odporcovia 1 a 2 podali na súde prvého stupňa 10. januára 2006 odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým napadli správnosť výroku o náhrade trov konania. Súd prvého stupňa predložil následne vec (spis) na rozhodnutie o tomto odvolaní Krajskému súdu v Bratislava (predkladacou správou z 12. januára 2006).

Krajský súd v Bratislave o odvolaní odporcov 1 a 2 rozhodol 29. septembra 2006 bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Z obsahu spisu nevyplýva, že by odvolanie odporcov 1 a 2 bolo súdom prvého stupňa alebo odvolacím súdom doručené navrhovateľke (jej zástupcovi); úprava v tomto smere sa v spise nenachádza. Skutočnosť, že k doručeniu odvolania navrhovateľke (jej zástupcovi) nedošlo, je zjavná i z toho, že uvedené odvolanie bolo podané v dvoch rovnopisoch, pričom prvý je zažurnalizovaný pod č.l. 184 – 185 spisu a druhý rovnopis sa nachádza medzi nežurnalizovanými listinami spisu.

Zákonom č. 341/2005 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 1. septembra 2005 novelizovaný Občiansky súdny poriadok, boli na rozdiel od predchádzajúcej úpravy § 211 nanovo stanovené úkony, ktoré má odvolací súd vykonať po podaní odvolania a ktoré dovtedy vykonával súd prvého stupňa. Podľa tejto novej právnej úpravy (§ 211 ods. 1 O.s.p.) je odvolací po tom, čo súd prvého stupňa predloží vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie povinný odvolanie doručiť ostatným účastníkom konania a zároveň ich vyzvať, aby sa v lehote do desiatich dní od doručenia výzvy k odvolaniu vyjadrili, ak to považujú za potrebné. Odvolací súd je teda povinný doručiť každé odvolanie a súčasne aj v zmysle uvedenej výzvy poskytnúť účastníkom možnosť k odvolaniu sa vyjadriť.

Odvolací súd v danom prípade podľa citovaného § 211 ods. 1 O.s.p. nepostupoval a tým, že zástupcovi navrhovateľky (§ 49 ods. 1 O.s.p.) nedoručil odvolanie podané odporcami 1 a 2 proti uzneseniu súdu prvého stupňa a neumožnil mu k nemu sa vyjadriť a uviesť svoje tvrdenia v rozsahu, v akom to považoval za potrebné, rozhodol len na základe podaného odvolania, uprel navrhovateľke procesné práva priznané jej Občianskym súdnym poriadkom. Účastník konania má právo byť oboznámený (mať vedomosť) s tým, že v jeho právnej veci bol podaný opravný prostriedok, je vedené odvolacie konanie. Odvolací súd teda konal v rozpore s ústavným princípom rovnosti účastníkov konania a ukrátil navrhovateľku na jej základnom práve na spravodlivý súdny proces chránenom v čl. 46 – 50 Ústavy Slovenskej republiky.

Dovolací súd na základe týchto dôvodov dospel k záveru, že odvolací súd v prejednávanej veci zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá nielenže zakladá prípustnosť dovolania, ale je zároveň aj dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť – rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky

preto napadnuté uzneseniu odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania. (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2008

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :